

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Methodus S. Ignatii De Loyola Ducens Animam ad
Perfectionem per Exercitia Spiritualia**

Vatier, Antoine

Dilingæ, 1689

Pro secunda Die.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60263](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60263)

re illas non possit, citra ingens valetudinis de-
trimentum: & è contrario justum nonnun-
quam pœnitentiæ modum excedamus, de cor-
poris robore nimis confidentes: mutatis, ut
dum est, pœnitentiæ generibus, ac per vitia
sumptis, & relictis, evenit plerumque, ut
mentissimus Dominus, qui naturam peni-
tissimè cognoscit, unicuique id compen-
reddat, quod ipsi expedit.

Quartum: Quòd particulare examen
ad tollendas culpas, & negligentias, quæ
exercitia, & Additiones solent obrepere,
quod etiam, per tres alias sequentes hebdoma-
das observandum venit.

Pro secunda Die.

*Examen particulare, & quotidianum, in
tempora complectens, ad dispositionem sui,
duplicem discussionem accommoda.*

Primum tempus est matutinum, quo
homo, statim dum à somno surgit, proponit
diligentem suæ custodiam circa peccatum,
vitium aliquod particulare, à quo emendanda
pit. Secundum est pomeridianum, in quo
tenda est à DEO gratia, ut reminisci possit
quoties in peccatum, seu delictum istud particu-
lare incidit, & imposterum cavere: deinde
pro-

priorem faciat discussionem, exigens ab anima sua rationem de peccato seu vitio jam dicto, & singulas Diei partes præteritas percurrens, ab ea hora, qua surrexit, usque ad præsentem, quoties illud commiserit: & puncta totidem signet in priore linea figuræ subscriptæ: quibus peractis denuo proponat per spatium diei reliquum, diligentius sese cohibere. Tertium erit vespertinum tempus, in quo post cænæ horam, facienda est discussio secunda, percursis itidem horis singulis, ab examine priore usque ad præsens lapsis, & eodem modo memoratis, enumeratisque vicibus, quibus deliquerit, parem eis punctorum numerum signabit in posteriore linea figuræ sequenti similis, ad hoc præparata.

Additiones quatuor utiles ad faciliorem peccati seu vitii cuiusvis extirpationem.

Prima est: Ut quoties id peccati seu delicti genus homo commiserit, manu pectori admota doleat de lapsu: quod fieri potest etiam assistentibus aliis, nec advertentibus.

Secunda est: Ut sub noctem numeratis, comparatisque invicem punctis linearum, quarum prior priori examini, posterior posteriori assignatur, attendat, an à priore examine usque secundum aliqua successerit emendatio.

Terti

Tertia est: Ut conferat diei secundæ, æque præcedentis examina invicem, considerans quid emendationis intervenerit.

Quarta: Ut collatis Hebdomadarum dierum inter se examiniibus, pari modo factæ omiſſæ emendationis rationem habeat.

Item notandum est, ex sequentibus figuris primam cæteris longiorem deputari diei primæ puta Dominicæ: secundam verò diei Lunæ paulò breviorẽ: & ita deinceps: cum partem minuti in dies erratorum numerum.

Dies Dominica. _____

Lunæ. _____

Martis. _____

Mercurij. _____

Jovis. _____

Veneris. _____

Sabbathi. _____

Examen Conscientiæ generale ad purgationem animæ & ad peccatorum Confessionem utilissimum.

Pro comperto ponitur, triplex incitamentum homini cogitationum genus: unum ex proprio surgens motu ipsius hominis: reliqua verò extrinsecus advenientia: ex boni scilicet, & mali spiritus suggestione.

De Cogitatione.

Duobus modis elicitur meritum ex mala cogitatione in materia peccati mortalis, de qua hic sermo est. Primò, quando suggeritur de peccando mortali crimine cogitatio, sed ea confestim repugnando vincitur. Secundò quando peccata istiusmodi suggestioni semel, ac iterum impulsæ, & subinde nihilominus revertenti continuè resistit homo, donec penitus expugnetur: quod quidem victoriæ genus meritò alterum antecellit.

Peccat autem leviter aliquis, seu venialiter, quando in suborta peccati mortalis cogitatione aliquantulum moratur, quasi auscultando, vel quando aliquâ obiter sensûs delectatione afficitur, vel in ea retundenda sese exhibet negligentem. Mortale verò peccatum, per cogitationem duobus modis admittitur. Primò quando cogitationi peccati præbetur quacunque ratione assensus. Secundò, quando peccatum illud opere completur: idque gravius est priore, ex tribus causis: videlicet ob majorem temporis decursum: ob actum intensiorem: & ob plurimum denique offendiculum, sive detrimentum.

De Loquela.

Verbo etiam multifariam offenditur DEUS, ut in blasphemia, juramento. Nam jurandum non

non est, neque per Creatorem, neque per crea-
 turas ullas, nisi concurrentibus his tribus, ver-
 tate, necessitate, ac reverentiâ. Porro intelle-
 genda est necessitas non in veritatis cujuslibet
 affirmatione, sed ejus tantum, quæ circa spiri-
 tuale, corporale, vel etiam temporale bonum
 aliquod momenti est non levis. Reverentiâ
 dicimus, quando assumens Divinum nomen
 adhibet considerationem, ut DEO Creatori
 Domino debitus honor tribuatur.

Sciendum est autem, licet juramentum
 merè, seu vanè factum per Creatorem, sit
 vicius peccatum, quàm per creaturam: diffi-
 lus tamen esse, per hanc, quàm per illum
 jurare, servatis debitis circumstantiis, quæ
 ximus. Primò, quia in mentione creaturæ
 cienda per juramentum, non ita excitamur,
 reddimur attenti, ut ex veritate, ac necessitate
 remus, sicut nominato rerum omnium Crea-
 tore. Secundò eò quòd ad honorem DEO
 hibendum cum reverentiâ longè debilius
 vemur ex commemoratione creaturæ, quàm
 ipsius DEI Creatoris, quamobrem jurare
 creaturas perfectis magis conceditur, quàm
 stioribus, sive idiotis: quandoquidem perfecti
 contemplationis usu assiduo, & illustratione
 intellectus considerant propiùs, atque depre-
 hendunt.

...ue per crea
...ribus, ver
...orò intell
...is cuiuslibet
...circa sp
...orale bonu
...reverenti
...num nom
...Creator

...dunt, DEUM secundum essentiam, presentiam,
& potentiam suam creaturæ cuiuslibet inesse : un-
de ad præstandam illi debitam in iuramento re-
verentiam paratiores sunt aliis, qui eò perfe-
ctionis nondum provecti sunt. Tertio, quia
creaturis ad confirmationem iuramenti crebri-
us adscitis, periculum esset idololatriæ, id quod
imperfectis magis, quam perfectis fuerit timen-
dum.

...mentum
...em, fir
...m: diffi
...illum
...tis, qua
...creatura
...itatur,
...ecessitat
...nium Co
...em DEO
...ebilis
...ræ, equ
...in iuraz
...r, quam
...n perfect
...tratione
...e depre

Vitandum est insuper verbum otiosum (in-
ter alia locutionis peccata) quale esse intelli-
gitur, quodcunque nec loquenti, nec alteri pro-
dest : nec eo etiam animo profertur, ut afferat
utilitatem. E converso verò minimè otiosum
tenendum est verbum illud, quodcunque ad
animæ, vel propriæ, vel alienæ, aut ad corporis,
aut rei etiam temporalis commodum pertinet,
aut certè ad tale quidpiam ex dicentis mente di-
gitur : etiamsi de negotiis quis loquatur, ab
instituto suo alienis : ut Religiosus de bellis vel
mercimoniis. Cæterum ex sermone quidem
ad finem bonum ordinato meritum contingit,
ad malum verò finem, aut futiliter prolatus ser-
mo generat peccatum.

Sunt & oris peccata, mendacium, falsa testi-
monia, detraçtio. Nam detrahendum non est
alteri, nec obmurmurandum ; revelatò enim

Ccc

mor-

mortali alicujus peccato, quod publicum non sit, cum mala intentione, vel gravi damno famæ alterius, mortale itidem peccatum committitur; veniali autem, veniale solum. Ad hoc quotiescunque alienum patefacimus vitium vel defectum, nostrum simul vitium, ac delictum commonstramus.

Verumtamen ubi recta mens est, de proximo delicto licebit loqui bifariam.

Primò, quando publicum est, ut meretricium vel damnatum in judicio, vel perniciolosum putà ob errorem publicum, animos conversationum corrumpentem.

Secundò, quoties occultum alicujus criminis indicatur alteri, per cujus subventionem, illud levare à peccato possit: dummodo rei hujus probabilis aliqua ratio, vel conjectura afferatur.

Possent inter oris peccata irrisiones, contumeliæ, & alia id genus adscribi: quæ per se licebit tradenti exercitia, prout opus esse judicaverit.

De Opere.

Propositis ante oculos decem mandatis Dei cum Ecclesiæ præceptis, & jussis majorum Superiorum, æstimandum est, quidquid fuerit adversus quodlibet eorum, id peccatum esse levius, aut gravius tamen, pro inæquali peccato

di modo, & pro diversa peccantium habitudine. Porro, reduci ad iussa ducimus Superiorum, diplomata, seu indulta Pontificum pro infidelium expugnatione, vel Christianorum pace concedi atque promulgari solita: per quæ ad confessionem peccatorum, & Eucharistiæ Sanctæ sumptionem Christi Fideles invitantur. Peccat siquidem non leviter, quicumque tam piis Rectorum Ecclesiæ cohortationes, sanctionesque aspernari audeat ac transgredi.

Examinis generalis modus, particularis, seu puncta quinque complectentis.

Primum punctum est, Domino nostro DEO, pro beneficiis acceptis gratias agendas esse.

Secundum: quòd debemus pro cognitione, & expulsionem peccatorum gratiam flagitare.

Tertium; de admissis præsentis die peccatis, rationem ab anima nostra exigere per horas singulas, ex quo surreximus, vestigando. Et primò quidem circa cogitationem, deinde circa loquelam, atque operationem, eodem ordine, quo in particulari examine traditum est.

Quartum: Poscere veniam de delictis.

Quintum; proponere cum DEI gratia emendationem, & orationem dominicam post illa omnia recitare. *Pater noster.*

772 *Selecta ex libello Exercitiorum*
Confessionis Generalis, & Commu-
nionis usus.

Ex Confessione Generali ultro facta, inter alia pleraque, percipiuntur tria hæc emolumenta Primùm; quòd tametsi, qui annis singulis latem confitetur semel, ad Generalem hujuscemodi Confessionem minimè obligetur, eam tamen facienti ipsi multò plus commodi, & meriti accedit: ob dolorem scilicet de peccatis, & malitiâ vitæ præteritæ, quem ita sentit verbementiorem.

Secundum; quoniam inspectâ per Spiritalem exercitationem longè quàm antea manifestius naturâ, & malitiâ peccatorum, tantò amplius commodum, ac meritum percepturus est.

Tertium: quia consentaneum est, hominem sic ritè confessum, atque dispositum, meliùs se habere ad Eucharistiæ Sumptionem, quæ maximè confert, & ad fugam peccati, & gratiæ receptæ conservationem, & augmentum.

Porro generalis ista Confessio post hebdomadæ primæ Exercitia potissimum erit opportuna.

Pro Tertia Die.

Regule aliquot ad motus animæ, quos diabolus excitant Spiritus, discernendos, ut boni scilicet admittantur, & pellantur mali.